

admittit *Conringius*, argumento utens, quod metalla fusa
instar aquæ fluant, quantum autem terræ insit, nemo ho-
minum, sed solus DEUS nosset. Verum hanc sententiam
firmo non stare talo quisque videt. Falsum enim est, me-
talla constare ex cineribus aqua madefactis; Nam experi-
entia domestica docet, quod cineres lixivio inde parato
abeant quidem in corpus consistens, propter mutuam par-
tium connexionem, & grave, propter pororum angusti-
am, & firmam partium ad partes positionem, sed tamen
admodum friabile, ita ut facile digitis comminui possit,
quod etiam facili negotio fit & perficitur in glebis terræ;
Jam autem metalla tanta duritie gaudent, ut non levis re-
quiratur vis in illis comminuendis. Alii putabant Plane-
tas causam productionis metallorum esse, qui sc. certa ef-
fluvia in gremium terræ emitterent, quæ sese insinuantia
in terram, illam ita disponerent, ut larva hac rejecta assu-
meret metallicam. Vel pro causa agnoscunt conjuncti-
onem Planetarum, uti ex *Vielheuers Beschreibung der
Mineralien* 2c. pag. 3. elucescit. Sic Sol Planetarum Rex
suis effluentiis produceret Aurum; Luna ceu alterum lu-
minare magnum, Argentum; Mars Ferrum, & sic porro.
Verum hæc anilia sunt, neque cum ratione neque cum ex-
perientia conveniunt. Cum enim jam confecta res sit,
quod Planetæ sint corpora opaca, solida, nostræque telluri
simillima, uti quidē *Scheuners*, *Galilæi*, *Hevelii* & alii ostē-
derunt & detexerunt; Hinc etiam probabile est, quemque
Planetam suam habere atmosphæram, in quam exhalatio-
nes & vapores educantur, & rursus ad Planetam, ceu pro-
prium gravitatis suæ centrum delabantur, sicque non per-
veniant ad superficiem nostræ telluris, multo minus ad in-
teriora & abdita terræ, ibique metalla producant. Ne di-
cam maximū errorem esse, Solem inter Planetas retulisse,
cum